

5. Харченко П. Роль європейських академій в розвитку музичного мистецтва та освіти // Актуальні проблеми мистецької практики і мистецтвознавчої науки: Мистецькі обрії – 2008. Вип. 1 (10) / ІПСМ Академії мистецтв України; наук. керівник теми і головн. наук. ред. І.Д. Безгін. Київ: Музична Україна, 2008. С. 265–269.

6. Школяр Л.В. Освітня галузь «Мистецтво» у системі культуровідповідної освіти // Мистецтво та освіта. 2006. № 3. С. 6–7.

7. Щолокова О.П. Модернізація фахової мистецької освіти у контексті сучасних гуманістичних ідей // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти: збірник наукових праць. Вип. 4 (9). Київ: НПУ, 2007. С. 11–15.

ПЕРФОРМАНС ЯК ВИД СУЧАСНОГО МИСТЕЦТВА

Д. С. Черняк, кандидат соціологічних наук, доцент, доцент кафедри
філософії та культурології

К. З. Раад, здобувач вищої освіти

А. М. Мацерук, здобувач вищої освіти

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: перформанс, сучасне мистецтво, акціонізм, авангардне мистецтво.

Перформанс визначають як форму сучасного мистецтва, різновид акціонізму, динамічний спосіб мистецької практики, жанр театральнo-художньої вистави, де твір складають дії художника чи групи в певному місці та часі.

Вперше поняття «перформанс» застосував в 1952 році Джон Кейдж – американський композитор, музикознавець, філософ, до музичної п'єси «4' 33», автором якої він є. П'єса-дія складалась з трьох частин, які тривали 30 секунд, 2 хвилини 23 секунди, 1 хвилину 40 секунд, протягом виконання якої музиканти не вилучали жодних звуків зі своїх музичних інструментів. Як форма авангардного мистецтва перформанс набув популярності в другій половині ХХ ст. в творчості таких авторів як Віто Аккончі («Following», «Seedbed»), Ів Кляйн («Le Saut dans le vide», «Anthropométrie»), Кріс Бурден («Shoot», «Doomed», «Trans-Fixed»), Гермен Нітч («Orgies of Mystery theatre»), Йоко Оно («Cut Piece», «Bag Piece»), Йозеф Бойс «Я люблю Америку, а Америка любить мене», «Як пояснити картини мертвому зайцю», «Сім тисяч дубів»), Марина Абрамович («Ритм «0», «Балканське бароко», «Художник присутній»,

«Imponderabilie»), Улай («Злочинний дотик до мистецтва»), Денніс Оппенгейм («Two Stage Transfer Drawing»), Отто Мюль («Мистецтво та революція»), Керолі Шніманн («Meat Joy»), Вольф Востелл, Ребекка Горн, Тереза Марголлес, Мікеланджело Пістолетто, Френсіс Аліс, П'єро Мендзоні та ін.

Зазвичай перформанс спланований, проте його хід та наслідки непередбачувані, можуть викликати обурення та мати небезпечний та шокуючий ефект. Головне в перформансі, як зазначають дослідники, взаємодія художника з публікою.

Поняття перформансу тісно пов'язане з культурою авангарду та такими напрямками як дадаїзм, футуризм, сюрреалізм. Риси перформансу можна простежити в ритуальних діях народів Азії, Африки, Південної Америки або, навіть, образі життя, що сповідував давньогрецький мислитель Діоген. Іноді до перформансу відносять музичні, танцювальні та циркові вистави.

Сільвія Вокер - історик мистецтва, арт-критик, куратор, помічник директора Contemporary Art Issue, зазначає, що «основним принципом мистецтва перформансу є людське тіло, що розглядається як фундаментальне середовище та концептуальний субстрат, на якому тримається будівля». Сільвія Вокер додає, що «якщо у традиційних видах мистецтва об'єктом є твір мистецтва, в мистецтві перформансу перформанс - це мистецький твір». [2]

Основні компоненти перформансу охоплюють часові виміри, просторові параметри та складну взаємодію між виконавцем і глядачем. Простір, де відбувається перформанс, може бути різноманітним – галерейний та музейний простір, вулиця, громадські місця.

Перформанс виступає сумішню провокації, експериментування, вимагає емоційного та інтелектуального залучення публіки. Тіло в перформансі використовується як засіб передачі ідей, переживань, емоцій. Теми, що розкриває перформативне мистецтво, різноманітні, і пов'язані з життєвим досвідом художника, зокрема, це проблема тимчасовості, тілесності, споживацтва, прагнення вийти за межі традиційних художніх парадигм. Сенс перформансу вбачають в дослідженні природи людини, меж фізичного та ментального стану, природи суспільства та мистецтва.

Перформанс як форма художнього вираження стирає межі між життям та мистецтвом, кидає виклик та руйнує усталені суспільні норми та цінності, прагне перевизначити межі художнього вираження та мистецькі норми. Тетяна Корнєєва - співзасновниця LiveArtLab – майстерні перформативних практик у публічному просторі, наголошує, що «перформанс – це поза реальністю, але це працює» [3].

Роботи відомих художників, що працюють в жанрі перформансу, представлені в провідних мистецьких установах, наприклад Музей Гуггенхайма, Музей сучасного мистецтва в Нью-Йорку, Центр Жоржа Помпіду, Венеціанське бієнале тощо.

Не зважаючи на те, що перформанс - провокуюче мистецтво, він залишається визнаним, проте неоднозначним, суперечливим явищем сучасного мистецтва.

Список використаних джерел

1. Performance art // <https://www.nationalgalleries.org/>
2. Top 30 Most important performance artists by Sylvia Walker // <https://www.contemporaryartissue.com/top-30-most-important-performance-artists/>
3. Корнєєва Т. Перформанс - це синтез медитативних штук, театру, візуального мистецтва // <https://www.arthuss.com.ua/books-blog/180731>

СОЦІОКУЛЬТУРНИЙ АНАЛІЗ ФЕНОМЕНУ «ІВЕНТ»

Д. С. Черняк, кандидат соціологічних наук, доцент,
доцент кафедри філософії та культурології

Я. В. Чербаджи, студентка

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: івент, подія, захід, івент-менеджмент, івент-індустрія.

Все більшої популярності в сфері культурних і креативних індустрій набирає діяльність з організації івентів, що поєднує в собі найбільш трендові професії та потенціал розвитку. Івент в перекладі з англійської мови «event» означає «захід», «подія». Івент - ретельно підготовлений захід, метою якого є прагнення запам'ятися, стати подією, значним явищем, фактом особистого, суспільного життя членів цільової аудиторії. З точки зору культурологічного аналізу івент розглядають як форму акціоністського мистецтва, характерну для художньої практики Флюксус руху.

До фахових компетентностей івенторів – спеціалістів з організації заходів, відносять – знання в сфері культури та мистецтва, менеджменту та маркетингу, ділової комунікації, планування, проектування заходів, реалізації івент-проектів, організації роботи служб, які задіяні в проєкті,